

การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

นุชมาศ แก้วกุลทล พย.ม.*

พิศมัย อุบลศรี คม.*

ผกาทิพย์ สิงห์คำ พย.ม.*

ปัทมาภรณ์ คงขุนทด พย.ม.**

น้ำฝน ไวยวงค์กร พย.ม.**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ที่สำเร็จการศึกษาในปีพ.ศ.2548 และปีพ.ศ.2549 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 399 คน และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 798 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยใช้สถิติ Independent t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2548 มีค่าเฉลี่ยรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11, S.D. = .55$) 2) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2549 มีค่าเฉลี่ยรายด้านและโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22, S.D. = .46$) 3) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและได้มาตรฐานคุณภาพบัณฑิตในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การปฏิบัติงานของบัณฑิต, วิทยาลัยพยาบาล

* อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

**พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

The study of Performance Satisfaction on Graduated Nurses in 2005 and 2006 from Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima

Abstract

The purpose of this research is to examine and compare the level of performance satisfaction of 2005 and 2006 graduate nurses from the Bachelor of Nursing Science Program and Diploma in Nursing Science Program (2 years / 3 years) in Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima. Supervisors and colleagues reviewed three aspects of performance; 1) academic / professional ability 2) basic nursing ability and 3) nursing morals and ethics. The collected data came from sampling 399 supervisors and 798 colleagues of graduate nurses who completed the nursing programs in 2005 and in 2006. Data was collected using a five Likert scale performance satisfaction questionnaire. Content validity was confirmed by 3 panel experts. They possess a confidence level according to Cronbach's alpha coefficient, technique of .98. The software computer was used for data analysis in terms of frequencies, percentage, arithmetic means, standard deviation and Independent t test. The results of this study were summarized as followed; 1) The level of performance satisfaction on graduate nurses in 2005 was at a high level. ($\bar{x} = 4.11$, $SD = .55$), 2) The level of performance satisfaction on graduate nurses in 2006 was at a high level. ($\bar{x} = 4.22$, $SD = .46$), and 3) The comparing of performance satisfaction on graduate nurses showed no statistically significant difference between the programs in each aspect of the academic/professional ability, basic nursing ability, and nursing morals/ethics. The findings should be used as a guideline to improve teaching and develop effectively nursing curriculum.

Keywords : performance satisfaction, graduated nurses, College of Nursing

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พยาบาลเป็นบุคลากรที่สำคัญในการให้บริการด้านสุขภาพ ทั้งในสถานบริการและนอกสถานบริการเพราะพยาบาลเป็นบุคลากรทางด้านสุขภาพกลุ่มใหญ่ที่สุดที่ให้บริการในด้านการแก้ไขปัญหาสุขภาพ พื้นฟูสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ถ้าบัณฑิตที่ผลิตออกไปจากสถาบัน มีจิตความสามารถทางด้าน วิชาการ มีทักษะทางกรพยาบาล ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี จะเป็นกำลังสำคัญในการที่ช่วยให้ บุคคล ครอบครัว และชุมชน มีความรู้และแนวทางการพัฒนาเพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองให้มีภาวะสุขภาพดี ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตลอดวงจรชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันพระบรมราชชนก ในการผลิตบุคลากรด้านสุขภาพ โดยเฉพาะสาขาพยาบาลศาสตร์ ที่เป็นภารกิจหลักของสถาบันวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาล 1 ใน 29 สถาบัน ในการเตรียมบุคลากรพยาบาลที่มีคุณภาพ ที่มีความสามารถให้การบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนทั่วประเทศ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาการศึกษาพยาบาล สนองตอบความต้องการกำลังคนด้านสาธารณสุขมานานกว่า 50 ปี ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพทางการศึกษาพยาบาล จึงดำเนินการสำรวจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ในสมรรถนะที่สำคัญ 3 ด้านที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ ในกลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 47 และรุ่นที่ 48 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 18 และรุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ของวิทยาลัยฯ ซึ่งสำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2548 และ พ.ศ.2549 จำนวนทั้งหมด 5 รุ่นและปฏิบัติงานในหน่วยสุขภาพมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

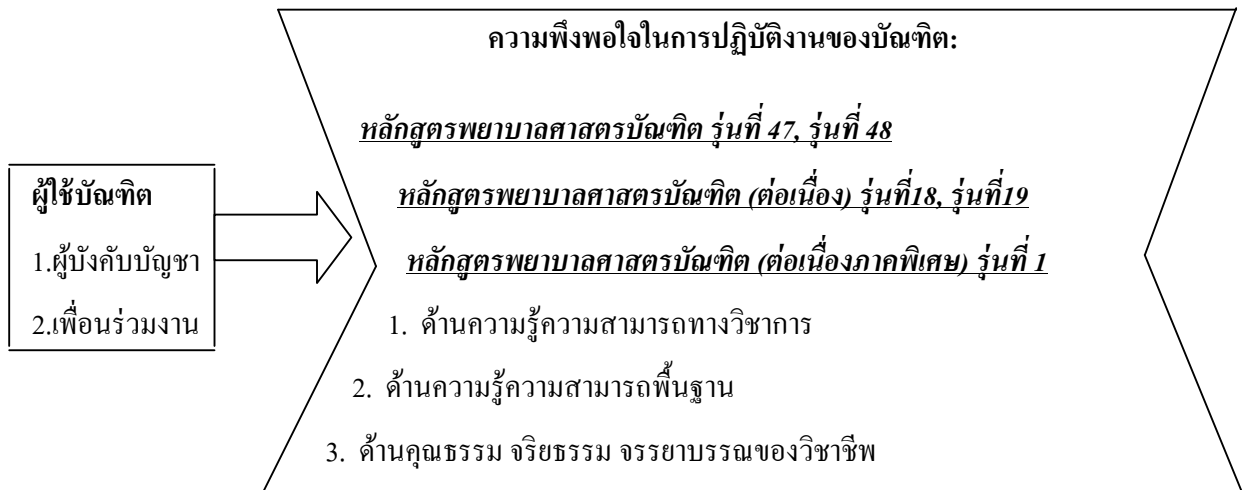
1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2548 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2549 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 47 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 18 ซึ่งสำเร็จการศึกษา พ.ศ.2548 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 48 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ซึ่งสำเร็จการศึกษา พ.ศ.2549 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2548 และ พ.ศ.2549 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 47 และรุ่นที่ 48 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 18 และรุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา จากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (N) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิต แบ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ที่ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2548 และ พ.ศ.2549 จำนวนทั้งหมด 399 คน

กลุ่มตัวอย่าง (n) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้เลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือก ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 1 คน และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตจำนวน 2 คน ที่ได้ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตอย่างน้อย 2 ปี มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ปี พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา	หลักสูตร	จำนวนบัณฑิต	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	
			ผู้บังคับบัญชา	เพื่อนร่วมงาน
2548	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	59	59	290
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)	88	88	368
2549	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	86	86	172
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)	96	96	192
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ)	70	70	140
รวม		399	399	798
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง			1,197 คน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตรวจสอบรายชื่อบัณฑิต สถานที่ปฏิบัติงาน และหน่วยงานต้นสังกัด ของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2548 และ พ.ศ.2549 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

2. ออกหนังสือราชการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยระบุผู้บังคับบัญชา จำนวน 1 คน และเพื่อนร่วมงาน จำนวน 2 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ และคำตอบจะเป็นความลับผลการวิจัยนำเสนอเป็นภาพรวมของงานวิจัยเท่านั้น

3. แบบสอบถามส่งกลับวิทยาลัยฯ ทางไปรษณีย์โดยเขียนชื่อ ที่อยู่ที่เหมาะสมของ คัดแสดมภ์พร้อมส่ง

4. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบัณฑิต ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 2.1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำนวน 9 ข้อ 2.2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน จำนวน 15 ข้อ และ 2.3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 3 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย 1) หาคความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและผู้บริหารด้านสถานบริการ โดยยึดเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 3 ท่าน แล้วนำไปปรับปรุง 2) หาคความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาช (Cronbach Alpha Coefficiency) ได้ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ความพึงพอใจของบัณฑิต

2.1) ข้อมูลด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ รายด้าน รายข้อ และภาพรวม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้สถิติ independent t-test

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาปี พ.ศ.2548 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการ การศึกษาปี พ.ศ. 2548 ใน รุ่นที่ 47 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 18 ทุกด้าน และ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .55) พบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .57)

วัตถุประสงค์ข้อที่สอง เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาปี พ.ศ.2549 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาปี พ.ศ. 2549 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 48, หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ทุกด้าน และ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .46) พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .51)

วัตถุประสงค์ข้อที่สาม เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่อง ภาคพิเศษ) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาปี พ.ศ. 2548 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 47 และหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่น 18 พบว่า ทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอภิปรายได้ว่า

ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญของหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จ การศึกษาสามารถทำหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบของวิชาชีพพยาบาลได้ทุกระดับของการบริการ สาธารณสุขแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพ และสิทธิ มนุษยชน ให้บริการการพยาบาลโดยใช้เทคนิค หลักการ กระบวนการพยาบาล และศาสตร์อื่นที่

เกี่ยวข้อง โดยเน้นศักยภาพการดูแลของบุคคลในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ ความต้องการและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนแสดงความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และตัดสินใจ โดยอาศัยหลักการเชิงวิชาการทางคลินิกในการแก้ปัญหาสุขภาพ มีส่วนร่วมในการทำวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการพยาบาล ใฝ่หาความรู้ และมีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ สำหรับปรัชญาของหลักสูตรมุ่งเน้นในการเตรียมพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลทุกระดับ โครงสร้างของหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 144 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 38 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน 27 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพยาบาล 73 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญของหลักสูตร คล้ายคลึงกับของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในทุกด้านที่จำเป็นในการให้บริการพยาบาลทุกระดับ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ ในส่วนของปรัชญาของหลักสูตรนั้นมีประเด็นสำคัญที่ระบุว่า การพยาบาลต้องอาศัยความสามารถทางสติปัญญา และการพยาบาลเป็นการดูแลช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้ดำรงภาวะสุขภาพโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาลร่วมกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร จึงประกอบไปด้วยจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 74 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 21 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน 13 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพยาบาล 34 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

ดังนั้นจากปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของทั้งสองหลักสูตร จึงทำให้ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของ อรพรรณ พงษ์ประสิทธิ์, ลออวรรณ อึ้งสกุล, จงกลณี ดุ้ยเจริญ และอิสราวรรณ สนธิภูมาศ (2549) ที่พบว่าผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 46 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมากที่สุดทั้งรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน เช่นเดียวกับการศึกษาของอุไรรักษ์ คัมภีรานนท์, อภิศดี สุขแสงดาว, ภัทรา เสงี่ยมในเมือง และสมจิตต์ เวียงเพิ่ม (2549) ที่พบว่าผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รุ่นที่ 17 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตทั้งรายด้าน และโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ได้เน้นในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพในทุกหลักสูตรจึงทำให้บัณฑิตมีความตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2549 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 48 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 พบว่า ทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอภิปรายได้ว่า

ในปีพ.ศ. 2549 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา มีบัณฑิตที่จบการศึกษา 3 หลักสูตรคือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 48 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 19 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 48 นั้นจะใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับผู้ที่จบการศึกษาในปี พ.ศ. 2548 สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 19 จะใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับผู้ที่จบการศึกษาในปี 2548 ส่วนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 1 ยังคงใช้โครงสร้างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) เดิมมากำหนดโปรแกรมการศึกษาใหม่ และมีการจัดการเรียนการสอนทั้งในเวลา และนอกเวลาราชการ มีระยะเวลาในการศึกษาเพิ่มขึ้น รวมทั้งเงื่อนไขและเกณฑ์การจัดการศึกษาต่างๆ เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษาไว้เช่นเดิม จึงทำให้ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถพื้นฐานและควมมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ อยู่ในระดับมากทุกด้านและโดยรวม เช่นเดียวกับในปีการศึกษาที่ผ่านมา สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทุมพร คุลยเกษมและปิยรัตน์ จินาพันธ์ (2545) ที่ศึกษาพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่องานและวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และงานวิจัยของเอื้อจิต สุขพุด (2548) ที่ศึกษาพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2544 และปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยพยาบาลสุรินทร์ ซึ่งมีทั้งหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน

ประเด็นที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง / ต่อเนื่องภาคพิเศษ) พบว่าทุกด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอภิปรายได้ว่า

ในการจัดการเรียนการสอนของทุกหลักสูตรจะอยู่ภายใต้ปรัชญาเดียวกันของทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ที่ว่าบัณฑิตจากสถาบันแห่งนี้จะมีความรู้ความสามารถ สามารถประยุกต์ศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่น ไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพทั้งด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสภาพ โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการแบบองค์รวม เน้นการดูแลตนเองและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เป็นผู้นำทางการพยาบาลด้วยการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 48 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา, 2550) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมาเองได้ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีการควบคุมคุณภาพภายใน (Internal quality control) และมีการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก (External quality control) โดยทำในทุกหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมเพื่อการนำหลักสูตรไปใช้ (อุษณีย์ เทพวรชัย, นิชดา สารถวัลย์แพทย์ และศรีวรรณ มีบุญ, 2551) โดยมีการเตรียมความพร้อมผู้บริหาร การเตรียมความพร้อมอาจารย์ การเตรียมความพร้อมนักศึกษา และการเตรียมความพร้อมปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ฯลฯ

จากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว จึงส่งผลให้สมรรถนะของบัณฑิตในแต่ละหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ดังนั้นความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง / ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ได้ในแต่ละด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และโดยรวมจึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ด้านสถานศึกษา

ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันและระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ด้านสถานบริการ

จัดและพัฒนาระบบที่เลี้ยงให้แก่บัณฑิตพยาบาลที่จบการศึกษาใหม่ เพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อันจะนำไปสู่การให้บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพแก่ประชาชน และผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. เพื่อส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. (2550). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2550
สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. นครราชสีมา:
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. (2551). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2550
สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. นครราชสีมา:
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา.
- สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. (2550). คู่มือประกันคุณภาพ
การศึกษา. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (ม.ป.ป.). หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี
(ต่อเนื่อง 2 ปี) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (ม.ป.ป.). หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์เทียบเท่าปริญญาตรี
(ต่อเนื่อง 3 ปี). นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2549). คู่มือปฏิบัติสำหรับวิทยาลัยพยาบาล ในการรับบุคคลเข้าศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ เทียบเท่าปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ปีการศึกษา 2549.
นนทบุรี กระทรวงสาธารณสุข.
- อรพรรณ พงษ์ประสิทธิ์, ลออวรรณ อึ้งสกุล, จงกลณี ต้อยเจริญ และอิสราวรรณ สนธิภูมาศ (2549).
การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 46
ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต.
นครราชสีมา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา.
- อุษณีย์ เทพรชัช, นิชดา สารลวัลย์แพทย์ และศรีวรรณ มีบุญ. (2551). การประเมินหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี สถาบันพระบรมราชชนก
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
- อุทุมพร ดุลยเกษม และปิยรัตน์ จีนาพันธ์. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
นครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช.
- อุไรรักษ์ คัมภีรานนท์, อภิรติ สุขแสงดาว, ภัทรา เสี่ยงมโนเมือง และสมจิตต์ เวียงเพิ่ม (2549). การศึกษา
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(ต่อเนื่อง 2 ปี) รุ่นที่
17 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้
บัณฑิต. นครราชสีมา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา.

เอื้อจิต สุขพูล. (2548). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 และปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์. สุรินทร์: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์.